

Bestyrelsen

Formand

Stig Holsting
Jagtvejen 183 A 1. tv.
2100 København Ø.
Tlf.: 87.58.03.03.

Næstformand

Jørgen Nybo Rasmussen
Svanevej 38
4000 Roskilde.
Tlf.: 46.75.36.60.

Sekretær

Susanna Figgé
Njalsgade 51, 5 tv.
2300 København S.
Tlf.: 32.96.10.84.

Kasserer

Peder Bo
Krøyersvej 5,
5700 Svendborg.
Tlf.: 62.21.17.62.

Medlem

Ove Klausen
Ottosminde 2,
8900 Randers.

Nyhedsbrev

Johannes Jørgensen Selskabet

Maj 2003

1. årg. Nr 2

Johannes Jørgensen Selskabet er jo en meget ung foreteelse og som ethvert nyt forsøg drejer det sig om at sætte ambitionsniveauet højt. Det er næsten som en rumraket, der som startdrivkraft må have et ekstra puf for at nå ud i den bane, hvor den kan bevæge sig af sig af sig selv. Men alt afhænger af penge og vores initiativers intensitet vil naturligvis i nogen grad afhænge af vores økonomiske formåen. Heldigvis har det vist sig, at næsten alle, som oprindeligt viste interesse for selskabet, har betalt det første kontingent. Foreningens medlemstal ligger således i skrivende stund på 95 medlemmer, hvilket vi kan være glade og stolte af. Det er et overordentligt fint begynderresultat.

Bestyrelsen har taget initiativer til at få gjort selskabet så synligt som muligt i enhver mulig sammenhæng, men vil være taknemmelig for gode råd og ideer. Sådanne har vi dog allerede fået og siger tak. Bl.a. har vi nu fået vores egen hjemmeside under navnet www.johannesjorgensenselskabet.dk, hvor alle interesserede med det nødvendige apparatur kan hente oplysninger om forfatteren, selskabet og vores aktuelle aktiviteter. Da Johannes Jørgensen er en forfatter med internationale relationer, og vi derfor ønsker at nå ud til udenlandske interesserede, har vi gjort det muligt at kunne klikke sig ind på også engelsk, tysk, fransk og italiensk.

Onsdag den 23. april afholdtes den årlige Verdensbogsdag, der har det til sit mål at få endnu flere til at opdage bogernes fascinerende verden. I den forbindelse var Johannes Jørgensen Selskabet sammen med andre litterære selskaber indbudt til at deltage i et arrangement på Lyngby Stadsbibliotek, hvor man fik mulighed for at udveksle erfaringer og give hinanden gode råd.

Det var en god og interessant dag, som gav de enkelte lejlighed til at lære hinanden at kende. Det er hensigten, at samarbejdet mellem de litterære selskaber skal udbygges til gavn for den klassiske litteratur og dermed til glæde for alle litteraturinteresserede.

Endvidere har jeg holdt et foredrag om Johannes Jørgensen i Sankt Knuds Klub i Århus for en større forsamling

Jørgen Nybo Rasmussen har på opfordring holdt et foredrag i Ordrup den 4. marts om J.J.'s konversion, hvor han tog udgangspunkt i J.J.'s egen beskrivelse af sin konversion. Jørgen Nybo Rasmussen ville mane den myte i jorden at J.J. skulle være sværmerisk og vævende. J.J. havde læst alle vægtige teoretiske værker inden sin konversion så J.J. var vidende og bevidst og vidste virkelig hvad han gjorde.

John Damsager har arbejdet med at fremskaffe penge til afholdelse af symposiet og har været bestyrelsen behjælpelig med at skaffe kontakt til foredragsholdere og det er virkelig lykkedes. John har nu meddelt os, at han ikke længere kan være medlem af bestyrelsen. I stedet ønsker vi at byde førstesuppleant Ove Klausen velkommen til bestyrelsen og ser frem til samarbejdet.

Selskabets første store initiativ bliver sommerens symposium i Svendborg, som holdes søndag den 17. august på Svendborg Byskole – i den uge hvor byen fejrer sit 750 års købstadsjubileum. Programmet for symposiet ligger allerede nogenlunde fast og kan ses på vores hjemmeside. Når alle brikker er på plads, vil det endelige program blive sendt til samtlige medlemmer. Bagerst i nyhedsbrevet har Susanna opstillet det foreløbige program for symposiet.

Stig Holsting
(form.)

En af Johannes Jørgensen Selskabets medlemmer, journalisten Henrik Denman fra Roskilde, som i forvejen har udarbejdet bibliografier over udvalgte danske forfattere, er påbegyndt en bibliografi også over Johannes Jørgensens forfatterskab og den mere betydelige litteratur herom. Vi håber, når resultatet af Henrik Denmans arbejde foreligger, at kunne benytte os deraf i vores årsskrift.

Johannes Jørgen Litteraturen. En bibliografi

af Henrik Denman

Plan og rammer for bibliografien

Johannes Jørgensens forfatterskab fylder godt i dansk kulturliv før og efter århundredskiftet 1900. Hans produktion var genremæssig omfattende: romaner, digte, helgenbiografier, rejsebøger, hertil adskillige journalistiske genrer. Han placerede sig på flere forskellige positioner i dansk – og internationalt – åndsliv: Han var glødende naturalist, siden en af den danske symbolismes hovedkræfter, han introducerede den litterære modernisme i en række højt værdsatte litterære essays, og han blev siden en religiøs forfatter af internationalt format, han betydning som katolsk forfatter blev stor, og hans selvbiografi *Mit Livs Legende* har for længst fundet sin fremtrædende placering i dansk memoirekunst.

Johannes Jørgensen er således en rigt facetteret kunstner og åndsperson, der spillede en central rolle i brydningsårene omkring 1900. Der er kort sagt mange tilgange til Johannes Jørgensen. Læser man litteraturhistoriske introduktioner, introduceres man ofte til glimrende læsninger af hans tidlige lyrik og romaner, ofte med fokus på symbolismen, men den litteraturvidenskabelige verden stopper generelt brat ved hans omvendelse til katolicismen. Omvendt springer mange

indføringer til hans religiøse forfatterskab jævnt hen hans tidlige forfatterskab over. Johannes Jørgensen giver adgang til mange indfaldsvinkler, og det er kun de færreste, der formår at bygge bro mellem de forskellige perioder i hans liv og forfatterskab.

Der er ingen tvivl om, at Johannes Jørgensen har vundet en blivende plads i dansk litteratur- og åndshistorie. Derom vidner f.eks. Peer E. Sørensens udvalg af Johannes Jørgensens essays om den tidlige modernisme fra 2001 med en vægtig introduktion til hans litteratursyn, og blot to år før skrev Johannes Fibiger om Johannes Jørgensen i *Litteraturens stemmer*:

Som frafalden naturalist, som symbolist og som religiøs forfatter er Johannes Jørgensen en person, der står blæst omkring. Forkæret i samtiden, udstødt af sine egne og om ikke kanoniseret, så dog en anerkendt forfatter i den katolske verden. Jørgensen er på mange måder en atypisk skikkelse i dansk litteratur.

Litteraturen om Johannes Jørgensens liv, kunstneriske og religiøse virke er omfattende, og interessen for hans person og litteratur vedvarende og stærk også i dag, så det er oplagt at skabe et overblik over litteraturen om forfatteren. Et oplagt værktøj for alle, der beskæftiger sig med Johannes Jørgensen, er en bibliografi. Det er den, jeg nu arbejder på. Når man udarbejder en bibliografi, er man nødt til at afstikke nogle begrænsninger. Et par væsentlige begrænsninger vil være følgende:

Arbejdstitlen vil være *Johannes Jørgensen Litteraturen*. Det vil sige, at den ikke bliver en bibliografi over Johannes Jørgensens litterære arbejder. Den opgave er så småt påbegyndt i et par omgange – ikke mindst i Svend Dahls *Dansk skønlitterært forfatterleksikon 1900-1950* fra 1960, men også af

Carl Bergstrøm-Nielsen i hans udvalg af Johannes Jørgensen-prosa *De lange Vandringer* fra 1966.

Et valg, man skal tage, drejer sig om den internationale litteratur om Johannes Jørgensen, først og fremmest på italiensk og tysk, men også på de øvrige nordiske sprog. Det vil efter min opfattelse være så omfattende en opgave at bibliografere litteraturen om Johannes Jørgensen på f.eks. italiensk, at det kræver i det mindst et samarbejde med en italiensk sprogkyndig. Det vil formodentlig også være muligt, men tillige tidskrævende dels at indsamle de mange bidrag om Johannes Jørgensen på italiensk og dels at læse/tolke dem, så væsentlige oplysninger om indholdet kan anføres som noter om de enkelte numre i bibliografien.

Jeg har valgt at dele opgaven med at bibliografere Johannes Jørgensen litteraturen op i flere dele, således at jeg i første omgang koncentrerer mig om at udarbejde *Johannes Jørgensen Litteraturen* om alle bidrag på dansk. Udenlandske bidrag må følge i en senere udgivelse.

Man kan hertil føje, at mange udenlandske læsere og – og især - forskere med interesse for danske forfatterskaber generelt kan læse dansk. De vil dermed også have udbytte af en bibliografi på dansk, udelukkende omfattende bidrag om Johannes Jørgensen på dansk.

Ved udarbejdelsen af Johannes Jørgensen Litteraturen vil der opstå andre begrænsninger. Min erfaring med bibliografisk arbejde siger mig, at der vil opstå talrige tilfælde, hvor bibliografen må vurdere fra gang til gang: Hvornår vurderes en note eller en mindre artikel i et dagblad eller et tidsskrift at have en sådan væsentlighed, at den bør tages med i bibliografien? Hvor meget plads skal forfatteren eller forfatterskabet have i generelle beskrivelser (afhandlinger, samlingsværker, bøger med et kulturelt, historisk eller litteraturhistorisk tema), at de skal føjes til bibliografien?

Det er svært, for ikke at sige umuligt, på forhånd at opstille en facitliste, der vil kunne dække alle de tvivlstilfælde, der opstår.

Arbejdet med en bibliografi tager erfaringsmæssigt tid. Alle bidrag, som skal med i bibliografien, skal bibliografen have i hånden. Det er ikke nok at nøjes med andres henvisninger. Dels skal alle numre i bibliografien have samme nøgleoplysninger (forfatter, titel, udgivelsesår, -sted, årgang, sidetal og evt. en uddybende note om indholdet), dels kan bidrag rumme yderligere henvisninger til anden litteratur, som bør med i bibliografien.

Som en hovedregel vil følgende blive opført i bibliografien, alt opstillet kronologisk og under hvert årstal efter normal praksis (først bøger, derpå tidsskrifter og endelig avisartikler):

- Væsentlige anmeldelser af Johannes Jørgensens værker
- Enkeltudgaver af bøger om Johannes Jørgensen
- Afsnit i samlingsværker
- Væsentlige avisartikler, der koncentrerer sig om Johannes Jørgensen
- Tidsskriftartikler, der koncentrerer sig om Johannes Jørgensen

Når bibliografien er fuldbragt, vil alle med interesse stå med et praktisk anvendeligt værktøj i hånden – hvad enten interessen er personalhistorisk, litterær, religiøs eller åndshistorisk. Registre i bibliografien vil give nemme søgeord til den indgang, man har til Johannes Jørgensen.

Udgivelsesmæssigt vil det være oplagt, hvis *Johannes Jørgensen Litteraturen* kan udkomme i Selskabets serie af årsskrifter om et par år.

Johannes Jørgensen og Harald Høffding

af

Oluf Schönbeck

Da Johannes Jørgensen i 1887 fik udgivet sit debutværk, *Vers*, sendte han eksemplarer af bogen til en række udvalgte personer, heriblandt Harald Høffding (1843-1931). Høffding var på det tidspunkt professor i filosofi ved Københavns Universitet og en af samtidens store og indflydelsesrige skikkelser på linje med fx Georg Brandes. Som deltager i samfundsdebatter, forfatter til en række betydningsfulde filosofiske og psykologiske bøger, hvis udbredelse skabte ham et stort ry ikke mindst i udlandet, og endelig som underviser i det dengang obligatoriske universitetsfag, filosofikum, var han med til at præge adskillige generationer i dansk kulturliv. Det er derfor ikke mærkeligt, at vi i en række erindringsbøger kan finde beskrivelser af forfatternes møde med Høffding, således også i Jørgensens *Mit Livs Legende*. Som bekendt må vi vente med at få adgang til Jørgensens efterladte papirer til 2006, men fundet af nogle afskrifter af breve fra Høffding til Jørgensen i Katolsk Historisk Arkiv, København, og enkelte breve fra Jørgensen til Høffding i sidstnævntes brevsamling på Det Kongelige Bibliotek gør det muligt allerede nu at supplere den viden, vi har om forholdet mellem de to mænd fra primært *Mit Livs Legende* og Høffdings *Erindringer* (1928).

Jørgensens første møde med Høffding fandt sted, da han i efteråret 1884 som ung student indskrev sig til Høffdings forelæsninger i filosofi på Københavns Universitet. Professorens klare og faste diskussion af livsforholdene gjorde et stort indtryk på Jørgensen, som i disse ungdomsår efter at have opgivet sin barndoms kristentro til fordel for den radikale materialisme endnu befandt sig i den for denne livsfase så karakteristiske tilstand af eksistentiel usikkerhed og forvirring. En mere personlig drejning fik forholdet, da Høffding med en sidebemærkning om Sokrates' ydre viste, at han selv havde erfaret, hvad det indebar at have et udseende, det ikke stemte helt overens med samtidens æstetiske idealer – noget Jørgensen selv kun kendte alt for godt til. Efter at have bestået sin eksamen med udmærkelse gled Jørgensen ind i den kreds af studenter, der mødtes den første onsdagsaften hver måned i professorboligen på Amicisvej på Frederiksberg for at høre foredrag og diskutere. Vi ved, at Jørgensen både som foredragsholder (om biologi) og som opponert var en ivrig deltager i

disse sammenkomster, og at han også inviterede sin gode ven, Viggo Stuckenberg, med. Forholdet mellem Jørgensen og Høffding var imidlertid ikke begrænset til disse faglige sammenhænge. På et tidspunkt hjalp Høffding Jørgensen ud af en økonomisk katepine, ligesom han under en spadseretur i Søndermarken på Frederiksberg som en ældre og mere erfaren ledsager lyttede til og kommenterede sin unge vens livsproblemer.

Det var med både interesse og glæde, at Høffding i 1887 læste Jørgensens *Vers*. Imidlertid følte han som en ældre ven også, at han havde ret til at fremsætte kritik, og denne kombination af ros og ris var karakteristisk for den måde, hvorpå Høffding de efterfølgende år reagerede på de bøger, som Jørgensen sendte ham. At Jørgensen kunne føle sig inspireret af og taknemmelig for Høffdings kommentarer, fremgår af et brev fra november 1892, hvori Jørgensen takker Høffding for hans bemærkninger om de to fremsendte bøger, *Sommer* og *Stemninger*, fra samme år. Jørgensen skrev bl.a.:

Det var mig en meget stor Glæde at modtage Deres lange, paa Velvilje og Forstaaelse saa rige Brev. Det var et Brev, som jeg kun sjældent har modtaget Mage til – et Brev med en besynderlig Ævne til at gøre En sikker i sin Sag og fast i sine Haab. Jeg takker Dem meget for det.

Dog er der også noget, der tyder på, at han undertiden kunne reagere mindre velvilligt på kritikken. For Høffdings vedkommende synes det dog hævet over enhver tvivl, at netop kombinationen af ros og ris indikerer den seriøsitet, hvormed han omfattede Jørgensen og hans litterære virke.

Da Jørgensen i begyndelsen af 1896 efter en lang periode med religiøse anfægtelser og grublerier besluttede at konvertere til katolicismen, var Høffding en af de meget få personer uden for katolske kredse, der viste forståelse for og endog bifaldt dette betydningsfulde skridt. Dette var så meget desto mere påfaldende, som han selv siden sin ungdoms beskæftigelse med Kierkegaard havde bevæget sig længere og længere væk fra al dogmatik og kirkelig religion. I et brev til Jørgensen fra februar 1896 gav han klart udtryk for, at han nu mere end nogensinde tidligere følte sig beslægtet med Jørgensen, som med sin nye tro – når blot den havde rødt i hans personlighed og ikke i en kontrastvirkning efter en tomhedsperiode – havde fundet et livsindhold og stjerne at styre efter. Forklaringen på denne forståelse og sympati skal formentlig delvis søges i Høffdings – af Kierkegaard inspirerede – foragt for den danske, folkekirkelige institution.

Med konversionen begyndte imidlertid også en mere stridbar periode i Jørgensens liv, hvor han, forpligtet på sin nye tro, følte sig tvunget til at gå i rette med alle anderledes troende. Hans apologetiske for ikke at sige missionske virksomhed viste sig i en kortere årrække især i form af hans virke som redaktør for det nyoprettede tillæg til *Nordisk Ugeblad for Katholske Kristne* ved navn *Katholiken*. I dette tillægs spalter udfoldede Jørgensen en så heftig polemik, som også gav genlyd i den øvrige presse, at den katolske biskop i Danmark så sig nødsaget til at indstille udgivelsen. En af de personer, som blev udsat for den utvivlsomt meget blandede fornøjelse det var at blive kørt igennem redaktør Jørgensens presse, var Harald Høffding. Anledningen var et foredrag om kristendommen i København i 1898, som de begge havde overværet, og den efterfølgende diskussion, hvor Høffding havde fremsat nogle bemærkninger, som Jørgensen tog ham meget unådigt op. Redaktøren forsøgte derfor at genoptage diskussionen i *Katholiken*, men gjorde det på en sådan måde, at Høffding i et brev stilet til Jørgensen personligt beklagede sig over den måde, hvorpå denne havde citeret ham uden at den meningsmæssige kontekst, hvori hans bemærkning oprindeligt var blevet fremsat, var medtaget. Uanfægtet af denne henvendelse fortsatte Jørgensen imidlertid diskussionen i et efterfølgende nummer af *Katholiken*, hvilket affødte et nyt – og meget vredt – brev fra Høffding, hvori han på det kraftigste tog afstand fra Jørgensens måde at citere og udlægge sine modstanderes synspunkter på. Denne episode var formentlig det nærmeste, det kom til et egentligt brud mellem Jørgensen og Høffding.

Siden fik de to kombattanter nok engang lejlighed til at krydse klinger. Denne gang var anledningen Høffdings *Religionsfilosofi*, som udkom i 1901, og som Jørgensen tog under begejstret behandling i et foredrag i Studenterforeningen i oktober 1903. Hans begejstring hvilede dog på et falsk grundlag, idet Jørgensens læsning af bogen som én stor indrømmelse til det kristne trosindhold, dvs. troen på Jesus' guddommelighed, var en decideret fejllæsning, hvilket Høffding, som var til stede ved foredraget, ikke undlod at gøre opmærksom på.

Som antydning vedblev Jørgensen gennem årene at sende Høffding eksemplarer af sine bøger, ligesom han i 1903, da Høffding fyldte tres år, sendte ham et lykønskingsbrev fra Rom, hvori han bl.a. takkede ham for nogle af sin ungdoms bedste timer og i øvrigt gav udtryk for den særlige forbindelse, hvori han mente sig at stå med Høffding. Høffding kunne derfor have mange grunde til at mene, at han havde spillet en ikke helt

uvæsentlig rolle i Jørgensens liv. Stor var derfor hans skuffelse over den i hans øjne kølige omtale, han fandt af sig selv i Jørgensens erindringer, da første bind af disse udkom i 1916. Selv havde han lige fra den første tid følt sig tiltrukket af "den unge Mand med de smukke Øjne paa det mongolske Ansigt" i en grad, der gjorde det vanskeligt at slippe ham af syne og hjerte. Men han kunne åbenbart ikke rose sig af "at have været noget for ham".

Den sidste kontakt mellem Jørgensen og Høffding fandt sted i foråret 1931, da Jørgensen nok engang sendt Høffding en bog og – som sædvanlig – modtog et takkebrev af lidt blandet karakter. Jørgensen befandt sig på daværende tidspunkt atter i Rom, og da han hen på foråret vendte tilbage til København, gik der ikke lang tid, før han i aviserne kunne læse om Høffdings død (d. 7. juli 1931). Foranlediget af dette skrev Jørgensen i *Berlingske Aften* nogle mindeord om sin gamle professor, hvori han bl.a. fortalte, hvordan han nu så Høffdings brev som en sidste fremstrakt hånd fra en mand, hvem han i sin tid havde gjort uret; en hånd, der betød: "Alt er tilgivet – alt er glemt."

Oluf Schönbeck er ekstern lektor, Ph.D., ved Københavns Universitet, Institut for Religionshistorie. Ved symposiet den 17. august vil han holde et foredrag om Johannes Jørgensen som helgenbiograf. Se programmet på side 15.

Medlemmerne skriver:

I sidste nummer opfordrede vi medlemmerne til at komme med indlæg til bladet, og vi har modtaget et indlæg fra Kirsten Kessel som lige er hjemkommet fra Asissi. Kirsten binder her en tråd fra Johannes Jørgensens biografi om Frans af Asissi til tanker om byen og hendes eget liv.

En valfart til Assisi.

Hvis man som jeg, kommer fra et hjem hvor det intellektuelle klima var gennemsyret af Georg Brandes såkaldte "idealistiske ateisme" og hvor kristendommen betragtedes som en anakronisme, er det jo ikke nærliggende, at man som teenager får et værk af Johannes Jørgensen i hænde og bliver så grebet af det, at det med et slag ændrer hele ens eksistentielle livsgrundlag. Dette skete ikke desto mindre for mig. Mit ungdomsmøde med Frans af Assisi, formidlet af Johannes Jørgensens vidunderlige biografi betød, at jeg i oprør mod det sekulariserede og borgerlige miljø jeg levede i, pludselig følte en brændende længsel efter at kaste alt over bord og søge mod helt andre værdier. – Konsekvensen var, at jeg i et ønske om at alliere mig med "Fru Fattigdom", begav mig af sted mod Italien som helt ubemidlet vagabond, og bagefter yderligere stimuleret af denne valfart, kastede mig i armene på Abbé Pierre og hans klunsere og levede der med arbejde og nøjsomhed en rum tid. Således kan Frans den dag i dag, ikke mindst formidlet af Johannes Jørgensen, revolutionere menneskers sind. Der er en glød og et engagement i biografien, som uvægerligt smitter af og inspirerer. Siden dengang er der gået mange år og jeg er selv i mellemtiden blevet katolsk konvertit. Da jeg blev bekendt med, at broder Theodor fra Gråbrødrene i Roskilde skulle afholde en valfart fra den 26.4. – 3.5. dette forår, meldte jeg mig straks til.

Ladet op med en genopfriskning af Johannes Jørgensens bog om Frans og lidt lyrik i tilgift, begav jeg mig da af sted for at opleve Assisi.

Byen kan næppe i sin arkitektur og sit umiddelbare udseende have ændret sig væsentligt siden Johannes Jørgensens tid, Den står som en stort set uberørt middelalderby bag sine intakte bymure den dag i dag. – Det er med et sug af ærefrygt at man går i de smalle primitive trappegader, som ser ud ganske som de må have gjort, da Frans og hans brødre gik rundt og tiggede fra dør til dør i begyndelsen af 1200 tallet. – Denne følelse er nok vigtigere end de imponerende indtryk man får, når man står i de enorme kirkebygninger, som efter Frans' tid er opført til ære for ham – storslåede værker af gotisk og romansk arkitektur som er udsmykkede af tidens førende kunstnere.

Når man står i krypten i Basilica San Francesco og ser på Frans' sarkofag, tænker man på, hvad Frans selv ville have sagt til al denne pragt, til dette mylder af kamerabevæbnede turister med spækkede tegnebøger i lommerne på deres bermudashorts – eller til alle de utallige souvenirbutikker der sælger så kitschede religiøse ting, at de grænser til det blasfemiske.

Selvfølgelig skal man beundre de smukke kirkebygninger og alle kunstkattene i byen, men vigtigt er det, at man som Johannes Jørgensen, holder sig til den ånd Frans stod for. Til denne ånd hører en dyb og inderlig samhørighed med naturen. Johannes Jørgensens forfatterskab er gennemsyret af denne samhørighed og når man går gennem olivenlundene ned mod San Damiano, når man vandrer og klatrer rundt i den vildsomme natur og leder efter brødrenes eremitgrotter ved Eremo Delle Carceri eller på bjerget La Verna, da først finder – og føler man for alvor Frans' tilstedeværelse. Her mærker man i stilheden "Broder Sol" varme en på ryggen og "Broder Vind" pusle en i håret. Her føler man at Gud er tilstede.

De mange smukke krucifikser i kirkerne er imponerende, men i de små grottehuler, hvor Frans og hans brødre trak sig tilbage for

at bede, har pilgrimme anbragt små primitive kors bundet af pinde fra skoven rundt om. Disse små kors, tror jeg, fryder Frans allermost i hans Himmel.

Johannes Jørgensen var jo æresborger i Assisi og en lille gade er opkaldt efter ham: "Via Giovanni Jorgensen". Naturligvis besøgte vi gaden og så mindepladen på det hus, hvor han har boet. Jeg stod der længe og følte, at også dette er et vigtigt valfartssted. Her boede forfatteren, der frem for nogen skabte kendskab til Frans og hans virke, og her boede en stor dansk forfatter, som bør være kendt og elsket i sit hjemland.

Kirsten Kessel – København den 16. maj 2003.

Franciskansk Historieskrivning.

Det er Rigo, som fortæller. "Min Mor sagde, at hun havde hørt fortælle af sin Bedstemor, at en Gang gik San Francesco op til Carceri, og da Stien er saa smal, gik Broder Elias, som fulgte med, lige bagefter San Francesco. Og hvordan det var eller ikke var – men San Francesco tabte Bogen med Ordensreglen ud af sin Taske, og han gik videre uden at lægge Mærke til det. Men Broder Elias tog Bogen op og sagde ikke noget om det til San Francesco, men stak den i Lommen. Og fra den Tid af adlød de andre Brødre ikke mere San Francesco, men de adlød Broder Elias.

Assisi, 1934-1936.

Fra Gamle Adresser, Gyldendal 1947 (Italiensk Efterspil).

Som tidligere omtalt i dette nyhedsbrev afholder Johannes Jørgensen Selskabet et symposium den 17. august på Svendborg Byskole. Bestyrelsen har gjort et stort arbejde for at gøre denne dag så spændende, indholdsrig og varieret som muligt og håber derfor inderligt på en stor deltagelse fra Selskabets medlemmer. Bestyrelsens mål i den forbindelse har været et ønske om at binde medlemmerne sammen om et arrangement af høj kvalitet, som kunne appellere til både hjertet og hjernen. Der vil således være både et folkeligt og festligt indslag samt intellektuelle specialiteter der skal belyse forskellige perioder i Johannes Jørgensens liv og forfatterskab.

I løbet af dagen vil bestyrelsen drage omsorg for, at man kan købe sandwich, vand og øl i alle pauserne, ligesom vi vil opstille et lille antikvariat med nye og gamle bøger af Johannes Jørgensen som kan købes.

Til slut vil vi guide interesserede medlemmer rundt i Johannes Jørgensens Mindestuer som ligger tæt ved Byskolen. Prisen for deltagelse i arrangementet vil være kr. 50,- (incl. kaffe og te). Beløbet kan sendes direkte til kassereren på vores indbetalingskort som kan rekvireres hos Selskabet eller man kan vælge at betale ved indgangen og få et adgangstegn udleveret.

Hvis man ønsker yderligere oplysninger om symposiet eller har nogle ideer og forslag til dagen er medlemmerne til enhver tid velkomne til at kontakte et bestyrelsesmedlem. Adresser og telefonnumre står bagerst i dette nyhedsbrev.

På glædeligt gensyn
Susanna Figgé
Sekretær.

Johannes Jørgensen Symposium den 17. august Foreløbigt program.

- 10.00: Velkomst ved formanden, Stig Holsting.
- 10.10: *Historien om en mands liv. Præsentation af en aktuel Jørgensen biografi ved:*
Lektor, journalist Teddy Petersen, Danmarks Journalisthøjskole.
- 10.45: *Jørgensen som modernistisk essayist ved:*
Professor, dr. phil. et lic. phil. Peer E. Sørensen, Aarhus Universitet, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur.
- 11.20: Pause.
- 11.30: *Jørgensen som helgenbiograf ved:*
Ekstern lektor, Ph.D. Oluf Schönbeck, Københavns Universitet, Institut for Religionshistorie.
- 12.00: Frokostpause.
- 14.00: *Overvejelser over tekstudvælgelse og tonsætning af Jørgensens lyrik i forbindelse med cd-udgivelse ved:*
Cand. mag. Gunhild Damsager, Arbejdsgruppen for udgivelse af en cd med nye kompositioner til Jørgensen-lyrik.
- 14.30: *Jørgensens inspireret sange fortolket af "de 3 vise-mænd" en sangtrio som består af:*
Stig Holsting, forfatter og maler, **Ole I. Wierød**, uddannet orkester- og korleder fra Det jyske Musikkonservatorium og **Morten Kold**, uddannet sanger og sangpædagog fra Det jyske Musikkonservatorium.
- 15.30: Symposiet lukkes. Der vil være mulighed for rundvisning i Johannes Jørgensens mindestuer mellem kl. 16.00 – 16.30.
- I løbet af dagen vil vi synge udvalgte sange af Johannes Jørgensen.